

Piotr Podemski

Sprawozdanie z sesji naukowej "Il Risorgimento, l'Europa, la Polonia. Tra il mito e la realtà", Rzym, Polska Akademia Nauk, 17.11.2011 r.

Lingwistyka Stosowana / Applied Linguistics / Angewandte Linguistik nr 5, 233-235

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KOMUNIKATY I SPRAWOZDANIA

Sprawozdanie z sesji naukowej *Il Risorgimento, l'Europa, la Polonia. Tra il mito e la realtà*. Rzym, Polska Akademia Nauk, 17.11.2011 r.

Ubiegły rok stał się okazją do licznych uroczystości i konferencji z okazji 150. rocznicy zjednoczenia Włoch, odbywających się zarówno nad Tybrem, jak i w środowiskach italianistów na całym świecie. Zwieńczeniem tych obchodów z perspektywy kontaktów dwustronnych włosko-polskich stała się wspólna sesja naukowa (*Giornata di studio*), zorganizowana 17 listopada 2011 r. przez Stację Naukową Polskiej Akademii Nauk w Rzymie, we współpracy z Instytutem Kulturologii i Lingwistyki Antropocentrycznej Uniwersytetu Warszawskiego. Inicjatorką spotkania pod hasłem „Zjednoczenie Włoch, Europa i Polska. Pomiędzy mitem a rzeczywistością” (*Il Risorgimento, l'Europa, la Polonia. Tra il mito e la realtà*) była profesor Anna Tylusińska-Kowalska, dyrektor IKLA UW, od lat zajmująca się naukowo badaniem relacji polsko-włoskich w dobie Risorgimenta, a zarazem z ogromnym powodzeniem pracująca nad wzmacnianiem współpracy naukowej polsko-włoskiej współcześnie. To z tego względu udało się zgromadzić przy konferencyjnym stole grupę wybitnych osobistości włoskiego świata akademickiego – italianistów i polonistów, historyków i politologów, a także grupę zaproszonych badaczy polskich.

Obrady toczyły się w samym sercu Rzymu, w siedzibie Stacji Naukowej PAN, przy Placu Weneckim. Spotkanie otworzył profesor Leszek Kuk, dyrektor Stacji, jako gospodarz serdecznie witając wszystkich gości oraz dziękując im za przyjęcie zaproszenia polskich przyjaciół i podjęcie trudu podróży do Rzymu z najdalszych zakątków Włoch. Przypomniwał również pokrótce kilkudziesięcioletnie dzieje samej Biblioteki i Ośrodka Naukowego PAN w Rzymie, zapraszając do udziału w kwitującym tam współcześnie życiu naukowym oraz życząc owocnych obrad konferencyjnych.

Porannej sesji przewodniczyła profesor Marina Ciccarini, wybitna polonistka z rzymskiego Uniwersytetu Tor Vergata. Pierwsze wystąpienie wygłosiła profesor Annita Garibaldi z Włoskiej Rady Ruchu Europejskiego (*Consiglio Italiano del Movimento Europeo*), autorytet w dziedzinie badań nad Risorgimentem, a prywatnie – spadkobierczyni nazwiska jednego z jego największych bohaterów. Z wielką erudycją omówione zostały mało znane szczegóły z okresu młodości Giusep-

pe Garibaldiego, związane z jego karierą marynarza oraz wczesnymi kontaktami międzynarodowymi. Profesor Alberto Mario Banti z Uniwersytetu w Pawii, autor cieszących się we Włoszech wielkim uznaniem prac historycznych, dokonał zaś analizy porównawczej idei narodu włoskiego w dobie walk wyzwoleniczych oraz po zjednoczeniu kraju. Doktor Piotr Podemski, historyk-italianista z Uniwersytetu Warszawskiego, omówił anatomię i znaczenie polityczne mitu papieża Piusa IX w świetle poezji patriotycznej epoki Risorgimenta. Podobnej problematyce poświęcone zostało wystąpienie profesor Silvii Tatti, uznanej badaczki XIX-wiecznej literatury włoskiej, reprezentującej rzymski Uniwersytet La Sapienza, która przedstawiła studium retoryki klęski dominującej w poezji do czasu ostatecznego triumfu włoskiego ruchu narodowego.

Wznowione po przerwie obrady otworzył znakomity politolog z Uniwersytetu we Florencji, profesor Fulvio Conti, zarysowując dzieje kultu męczenników narodowych w zjednoczonych Włoszech oraz próby jego instrumentalizacji i manipulacji ze strony rozmaitych nurtów ideowych włoskiej sceny politycznej. Do zagadnień tych nawiązał również profesor Maurizio Ridolfi z Uniwersytetu w Viterbo, śledząc przemiany obchodów rocznicowych i wspomnieniowych Risorgimenta aż po współczesność, jako odzwierciedlenie ducha epoki. Sprawę głębokiego konfliktu ideologicznego między zjednoczonym państwem włoskim a papieżem poruszył profesor Andrea Ciampani z katolickiego Libera Università Maria Santissima Assunta w Rzymie, skupiając się szczególnie na krystalizowaniu się politycznego ugrupowania katolików włoskich.

Dominująca podczas całego spotkania konwencja współpracy polsko-włoskiej doczekała się realizacji również podczas uroczystego obiadu wydanego przez Dyrektora Stacji Naukowej PAN w jednej z rzymskich restauracji, prowadzonej przez polsko-włoskie małżeństwo mieszane.

Przewodniczenie sesji popołudniowej powierzono profesor Ricie Tolomeo z Uniwersytetu La Sapienza, od lat specjalizującej się w dziedzinie badań nad historycznymi relacjami włosko-słowiańskimi. Taka perspektywa dominowała też w pozostałych referatach. Profesor Krystyna Jaworska, szeroko znana przedstawicielka włoskiej Polonii o rodowodzie wojennym, wykładowczyni Uniwersytetu w Turynie, podkreśliła aktywność polskich emigrantów w ruchach rewolucyjnych na ziemiach włoskich w kontekście europejskiej Wiosny Ludów. Przybyła z Katanii profesor Margherita Verdirame podsumowała niezwykle ciekawe wyniki własnych badań na temat obecności odniesień polskich w literaturze sycylijskiej doby Risorgimenta. Z kolei profesor Leszek Kuk, dyrektor Stacji Naukowej PAN w Rzymie oraz wytrawny znawca dziejów XIX-wiecznej polskiej emigracji, podkreślał w swym wystąpieniu wyjątkowe znaczenie kontaktów włosko-polskich na ogólnym tle współpracy patriotów włoskich z innymi narodami słowiańskimi. Wreszcie – *dulcis in fundo*, jak skomentował ktoś z włoskich przyjaciół – profesor Anna Tylusińska-Kowalska, dyrektor IKLA oraz współorganizator konferencji, omówiła

wątki polskie w pismach Niccolò Tommaseo jako dobitny przykład solidarności włosko-polskiej w całej epoce.

Ostatni referat nie zamknął konferencji, ponieważ nastąpiła po nim ożywiona dyskusja z udziałem nie tylko prelegentów, ale i dość licznie przybyłej publiczności. Na sali dominowali przedstawiciele włoskiej Polonii, ale także Włosi zainteresowani dziejami wzajemnej solidarności obu narodów podczas walk o niepodległość. Zadawano pytania szczegółowe kierowane do poszczególnych badaczy, ale również zgłaszano propozycje i inicjatywy na temat dalszej współpracy naukowej obu środowisk. Podsumowując obrady, ich uczestnicy dziękowali dyrektorowi Ośrodka Polskiej Akademii Nauk w Rzymie za pełną rzeczywistą serdeczność i szczerą, wzajemną przyjaźnią atmosferę spotkania. Wiele ciepłych słów wdzięczności padło również pod adresem Profesor Anny Tylusińskiej-Kowalskiej, która swą energią i entuzjazm zdołała zaszczerpić kolegom i przyjaciółom, co zaowocowało tak udaną i cenną pod względem rezultatów naukowych sesją. Wyrażono przy tym nadzieję, że rzymskie spotkanie nie będzie ostatnim.

Piotr PODEMSKI
Uniwersytet Warszawski

**Międzynarodowa konferencja szkoleniowa *SummerTrans IV*
– *Sprachenvielfalt in der EU und Translation. Translations-
theorie trifft Translationspraxis*. Instytut Filologii Germań-
skiej Uniwersytetu Wrocławskiego, 04–13 lipca 2011 r.**

Międzynarodowa konferencja szkoleniowa „SummerTrans IV” odbyła się w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego w dniach 04.07–13.07.2011 r. Organizatorem konferencji była Pracownia Translatoryki Instytutu Filologii Germańskiej, a patronat nad tym wydarzeniem objęła International Academy for Translation and Interpreting. Tegoroczna konferencja poświęcona była przede wszystkim zagadnieniom teoretycznym związanym z przekładem ustnym oraz pisemnym w odniesieniu do praktyki tłumaczeniowej. Kursy kierowane były zarówno do debiutujących, jak i praktykujących tłumaczy, naukowców oraz studentów specjalizacji translatorycznej. Konferencja wzbudziła duże zainteresowanie – uczestniczyło w niej ponad 60 osób nie tylko z polskich ośrodków akademickich, ale także z zagranicy: Austrii, Niemiec, Szwajcarii, Litwy oraz Ukrainy. Warto zaznaczyć, że w tym roku konferencja SummerTrans odbyła się po raz pierwszy poza krajem niemieckojęzycznym. W poprzednich latach spotkania tłumaczy organizowano w Innsbrucku (2004), Saarbrücken (2005) oraz w Wiedniu (2008).